

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

TLHAHLOBO TSA SELEMO LE SELEMO TSA NAHA

KEREITI 3

SESOTHO PUO YA LAPENG

SETE YA 3: 2012

MASUPATSELA A TSHEBEDISO YA MEHLALA YA TEKOLO YA SELEMO YA NAHA (ANA)

1. Tjhebokakaretso

Tekolo ya selemo ya Naha (ANA) ke tekolo e akaretsang ya tsebo le bokgoni tseo baithuti ba lebelletsweng hore ebe ba di fihletse sehlopheng ka seng ho tloha ho sehlopheng sa 1 ho isa ho sa 6 le 9. Ho tsehetse tekolo ya bona ya sekolong le ho netefatsa hore baithuti ba ba le boitshepo bo hlokehang hore ba be le seabo se atlehileng ditekolong tsa mapomelo, dihlopha tsa ba sebetsanang le thuto mmoho le ditsebi tsa thuto di ile tsa rala mehlala ya dipotso tsa ditlahlobo tseo matitjhere a ka di sebedisang dithutong tsa bona tsa Dipuo le Dipalo. Mehlala ena ya dipotso tsa ditlahlobo e ile ya ralwa hodima mosebetsi wa kharikhulamo o akaretsang dikotara tsa 1, 2 le 3 tsa selemo sa sekolo mme paterone ya ANA ya tlhahlobo, ke keketso ya tekolo ya ka sekolong eo baithuti ba tshwanetseng ho e etsa ba sa kgaotse, empa mehlala ena ha e nke sebaka sa ditekolo tsa ka sekolong.

2. Moralo wa mehlala ya dipotso

Mehlala ena e reretswe ho bontsha mekgwa kapa ditsela tse fapaneng tsa ho lekola bokgoni kapa tsebo. Mohlala, semelo sa tsebo kapa bokgoni bo ka hlahlojwa ka dipotso tseo moithuti a kgethang karabo ho tse ngata tseo a di filweng, kapa ho araba ka polelo e batlang hore baithuti ba ngole karabo e kgutshwane kapa seratswana. Mefuteng e meng ya dipotso e ka ba moo baithuti ba tshwanetseng ho kopanya ka mela mantswe kapa dipolelo tseo ho fanweng ka tsona, ho qetella dipolelo kapa dipaterone, ho bontsha dikarabo tsa bona ka ditshwantsho, jj. Ka hoo, haeba matitjhere le baithuti ba fumana mehlala e mmalwa ya dipotso tse radilweng ka mekgwa e fapaneng empa di batla ntho e tshwanang, ba utlwisise hore sena se entswe ka boomo mme baithuti ba tshwanetse ho araba dipotso tsohle tsa mehlala. Ho hlahisa baithuti mefuteng kapa mekgweng e fapaneng ya ho botsa dipotso ho ba neha boitshepo bo hlokaahalang hore ba tobane le ditlahlobo.

3. Dikamano le dithusathuto tse ding tsa ho ithuta le ho ruta

Bakeng sa kgokahanyo ya ditema le dipotso e hlokehang, mehlala e meng ya ditema le dipotso e hokahantswe ka boomo le dibuka tsa tshebetso tse dumellanang le sehlopha ka seng. Hape e tsamaelana le ditlhoko tsa Setatemente sa Kharikhulamo ya Naha Dihlopha tsa R ho isa ho 12 (NCS), dipehelo tsa Kharikhulamo le Setatemente sa Tsamaiso ya Tekolo (CAPS) bakeng sa dihlopha tse amehang, le Prothokholo ya Naha ya Tekolo. Mmoho ditokomane tsena le tse ding tseo sekolo se ka di hlahisang, di aha motheo wa bohlokwa wa disebediswa ho thusa matitjhere ho rala dithuto le ho tsamaisa tekolo ya molao (tekolo ya ho ithuta).

4. Kamoo mehlala e ka sebediswang kateng

Le ha mehlala ya sehlopha le thuto di bokelletswa e le sehlopha se phethahetseng titjhere ha e a tlameha ho neha barutwana pokello ena yohle ho araba dipotso kaofela ka nako e le nngwe. Titjhere e tshwanetse ho hlwaya mehlala ya dipotso tse amanang le thuto e reretsweng nako e beilweng. Mehlala ya dipotso ya tlhahlobo e kgethilweng ka hloko, kapa sehlopha sa dipotso se kgonehang, se ka sebediswa mekgahlelong e fapaneng ya ho ruta le ho ithuta ka mekgwa e latelang.

4.1 Mathomong a thuto e ba tlhahlobo ya sesosa ho lekola matla le bofokodi ba baithuti. **Patlisiso** e tshwanetse ho latelwa kapele ke **tlaleho ya hore baithuti ba sebeditse jwang** le ho rala **dithuto tse nepahetseng** ho hlaola bofokodi bo hlahetseng le ho matlafatsa seo baithuti ba se kgonang.

Tlhahlobo ya patlisiso e ka fanwa e le mosebetsi wa hae e le ho boloka nako ya ho ithuta ka sehlopheng.

4.2 Nakong ya ho ithuta ka ho fanwa ka ditlhahlobo tse kgutshwane tsa tsebiso ho bona hore na baithuti ba utlwisisa tsebo le bokgoni boo ba bo rutwang le ho etsa bonnete ba hore ha ho moithuti ya sallang morao.

4.3 Qetellong ya thuto kapa thuto tse mmalwa, ho ka ba le tlhahlobo e akaretsang ho bona hore na baithuti ba utlwisitse seo ba se rutilweng le hore na ba ka feela ba sebedisa tsebo le bokgoni boo ba ithutileng bona. Baithuti ba tshwanetse ho fumana tlaleho kapele ha titjhere a ntse a nahana hore na ho na le dikarolo tsa thuto tse tshwanetseng ho phetwa ho matlafatsa tsebo le bokgoni bo itseng.

4.4 Mekgahlelong yohle baithuti ba tshwanetse ho rutwa mekgwa e fapaneng ya tekolo kapa ya ho botsa dipotso, mohl., ho araba dipotso moo moithuti a kgethang dikarabo tse nepahetseng ho tseo a di filweng (MC), ho araba dipotso tse se nang karabo e le nngwe (OE) kapa ho araba dipotso tsa boikgethelo (FR) le ho araba dipotso tse batlang karabo tse kgutshwane, jj.

Le ha tlhahlobo tsa patlisiso le tsa tsebiso di ka ba kgutshwane ho ya ka lenane la dipotso, tlhahlobo e akaretsang e kenyeletsa dipotso tse ngatanyana, le ho botsa dipotso tse etsang tlhahlobo e phethahetseng ho ya ka mosebetsi o seng o phethilwe nakong eo ho fanwang ka tlhahlobo. Ntho ya bohlokwa ke ho etsa bonnete ba hore baithuti ba fumana boikwetliso bo lekaneng ba ho araba dipotso tsa tlhahlobo tse felletseng tsa mofuta wa paterone ya ANA.

5. Memorandamo kapa lesupatsela la ho araba dipotso

Ho fanwe ka mohlala o totobetseng wa karabo tse lebelletsweng (memorandamo) bakeng sa mohlala ka mong wa dipotso tsa tlhahlobo mmoho le bakeng sa paterone ya dipotso tsa ANA. Matitjhere a hlokomele hore memorandamo o keke wa phethehala ka hohlehohle. O ka fana feela ka tsela e phatlalatseng ya dikarabo tse lebeleletsweng, mme matitjhere a tshwanetse ho fatisisa le ho putsa dikarabo tse amohelehang le mofuta e meng ya dikarabo tse tsa tseo baithuti ba faneng ka tsona.

6. Phethahatso ya kharikhulamo

Ho bohlokwa hore kharikhulamo e phethahatswe ka botlala dihlopheng kaofela. Mehlala ya sehlopha ka seng hammoho le thuto, ha di a emela kharikhulamo ka kakaretso. Empa di hlwaya tsebo le bokgoni ba bohlokwa, le hona bakeng sa mosebetsi wa kotara tsa 1, 2, le 3 tsa selemo sa sekolo. Potlako ya mosebetsi o tshwanetseng ho etswa ho ya ka dikotara tsa sekolo e hlakisitse tokomaneng e nepahetseng ya CAPS.

7. Qetello

Morero wa Lefapha ke ho phahamisa maemo le boleng ba tshebeletso ya baithuti bokgoning ba bohlokwa ba ho bala le ho ngola le dipalo. ANA ke sebetsa se seng seo Lefapha le se sebedisang ho disa hore na tshebeletso ya baithuti e a ntlafala, ha e fetohe kapa e a theoha na. Mabatowa le dikolo di lebeleletse ho tshehetsa matitjhere le ho ba fepela ka disebediswa ho ntlafatsa katleho ya ho ithuta le ho ruta dikolong. Ka ho sebedisa mehlala ya ANA e le karolo ya disebediswa tsa bona tsa ho ruta, Matitjhere a tla thusa baithuti hore ba tsebe le mekgwa e fapaneng ya tekolo. Tshebediso e nepahetseng ya mehlala ena e tla thusa baithuti ho kotula le ho bopa boiphihlelo bo nepahetseng ho ithuta ka katleho le ho sebetsa ka matla ho feta ditlhahlobong tse latelang tsa ANA

Bala pale mme o arabe dipotso.

Kgale kgale Ditlou di ne di sena dinko

Ngwana wa Tlou o ne a tj hesehelwa mme a botsa dipotso.

"Hantlentle hobaneng masiba a lona a hola a ba matelele,? Tlou thuhlo ke eng se etsang letlalo la hao lebe le matheba? Kubu molomo wa hao o boleha j wang ka bophara? "

Ka tsatsi le leng e sa le hoseng ngwana Tlou a botsa ke eng se kwena eka se jang bakeng sa dij o tsa mantsiboya?" Diphoofole tsa mmolella hore a seke be a hlola a botsitse potso eno hape. Ngwana wa Tlou o ne a maketse hobaneng ba bua j walo.

O ne a kopana le nonyana are "Lelapa lesa le itse ke se ke ka hlola ke botsa potso eno hape empa ke batla ho tseba hore Kwena e jang bakeng sa dij o tsa mantsiboya!"

Nonyana ya araba, "Eya nokeng o ilo botsa Kwena." Ngwana Tlou a fumana Kwena nokeng.

"Kgale ke batlana le wena, ho bolela Kwena. " Ke Kopa o mpoele hore o j a eng bakeng sa dij o tsa mantsiboya ?"

Kwena ya bososela yare , "Atamela ke tlo o sebela yona ka tsebeng, ". Ngwana Tlou a atametsa hlooho ya hae ho kwena . "ke nahana , " ho bolela Kwena , "Kaj eno ke tla qala ka ngwana wa Tlou!"

Ka pelenyana Kwena ya mo hula ka nko ya hae e nyenyane. Ngwana Tlou a lla

, "Ha re tsamaye ! O nkutlwisa bohloko!" Kwena ya qala hula ka matla ka moo eka ka kgonang. Ha a ntse a hula nko ya qala hoba telelele ya sarolloha! Kwena a tlohela nko e bohloko e le telele .

Ke ka hoo Tlou di bileng le nko tse telele ka teng.

1.1 **Pale ena e bua ka eng?**

1.2 **Ke dibapadi dife tse pedi paleng?**

Pale e bua ka..... le.....

1.3 **Pale ena e leka ho re ruta ka eng?**

1.4 **Kgetha karabo e nepahetseng. Etsa sedikadikwe nomorong e nepahetseng.**

Pale e re bolela re ets ...

- A Etsa seo metswalle ya hao e go bolelang gore o e etse
- B Etsa se o rata re se etse
- C Mamela lelapa leno
- D Etsa ntho e o eratang

1.5 **Kgetha karabo e nepahetseng. Etsa sedikadikwe nomorong e nepahetseng .**

Pale e bua ka diphoofolo tse pedi.Ke dife diphoofolo tseo?

- A Tlou le Nonyana
- B Tlou le Kwana
- C Ngwana Tlou le Kwena
- D Ngwana Tlou le diphoofolo

2. Sheba sebapatswa se ka tlase mme o arabe dipotso tse tla latela.

Letsatsi la pulo la serapa sa diphoofolo

Hokae : Serapeng sa Diphoofolo

Neng: Moqebelo 14 Lwetse 2012

Nako: Ho tloha 9:00 fihla 16:00

Makeno: Mahala

Tlong re tlo ithabisa ka tsatsi le monate .

Sheba diphoofolo.

Efa ditshwene dijo

Palama petsana .

Bapala le mmutlanyana.

DIKUKU PHITSA, hambEKA,

DINO MAPHODI

DI THEKO E TLASE

Ho thusa lehae la bana

2.1 **Kgetha karabo e nepahetseng .Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng**
Ke phofolo efe e naleng mela e metsho le e mesweu e tshwanang le pere?

- A Pone
- B Tau.
- C zebra.
- D Tonki

2.2 **Qetella polelo tse ka ho Kenya lentswe le nepahetseng**

Letsatsi la serepa sa diphofolo le tla ba ka

.....

(Mantaha Laboraro Labone moqebelo).

2.3 **Etsa sedikadikwe nakong e nepahetseng**

Letsatsi la pulo ya diphofolo le kwala ka nako mang?

(16:00 6:00 4:00 9:00).

2.4 **Seheela karabo e nepahetseng mola ka tlase.**

(Dij o Diphofolo Tj helete Dinomaphodi) di ne di
bukelletswa bakeng sa lehae la bana .

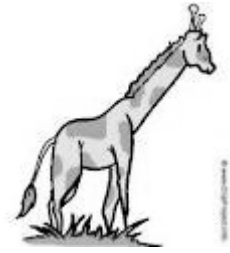
2.5 **Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng .**

... Di dula ka materokong serapeng sa diphofolo .

- A Diphofolo
- B Batho
- C Ditlhapi
- D Diphofolo tse hlaha

Bala thothokiso ena mme o arabe dipotso

**Serapeng sa Diphofolo re bona bere
E ne e nale meriri e metelele
Re bone tau ka hara leteroko
Ene bonahala ele maemong a mabe.
Re bone thuhlo e kgolo e molala molele,
Ditshwene tse seleng di ne di re tsheisa.
Empa nna phoofolo eo ke ratang serapeng sa diphofolo ke Tlou
Wena?**

3.1 **Kgetha karabo e nepahetseng ho tswa thotokisong ka hodimo. Etsa sedikadikwe tlhakung e nepahetseng.**

Ke phoofolo efe e nang le meriri e metelele?

- A thuhlo
- B tlou
- C bere
- D tau

3.2 **Qetella**

Thuhlo e na le motelele.

3.3 **Kgetha o etse sedikadikwe tlhakung e nepahetseng.**

Batho ba a bua ,empa Ditau di a

- A hweletsa
- B hobula
- C rora
- D seba

3.4 **Sehella karabo e nepahetseng mola ka tlase.**

Ke phofolo efe e neng e re tsheisa serapeng sa diphofolo?

(Bere Tshwene Tlou Thuhlo).

3.5 **Araba potso ka mantswe a hao.**

Morena wa diphofolo ke mang ?

4. **Bala motlae o latelang mme o arabe dipotse tse latelang ka tlase.**

Mmutlanyana o ne o ile lebenkeleng la ho jella le tau. Mothusi wa lebenkeleng a ba dudisa fatshe mme a botsa mmutlanyana , "O tla ja eng?"

"Ntlisitse halofo ya hlooho ya letise ho bolela mmutlanyana.

Mothusi wa lebenkeleng a sheba tau a botsa a re wena o tlo

ja eng? "Tau? Ha aje ,ha araba mmutlanyana.

Mothusi wa lebenkeleng are" hobaneng a sa lapa, ?"

Mmutlanyana a araba "Haebe o ne a lapile o nahana hore nkabe ke ntse ke le mona?"na? "

4.1 **Kgetha mantswe a mabedi ho kopanya polelo ena, etsa sedikadikwe hodima lentswe le nepahetseng .**

Mmutlanyana wa kena lebenkeleng la ho jella... a kopa poleiti ya letuse.

(mme le neng empa)

4.2 **Sehella makopanyi mola ka tlase.**

Ke bone tshwene e etsa metlae (le empa mmoho) tau e robetse.

4.3 **Kopanya dipolelo tse pedi ka makopanyi a nepahetseng.**

Mothusi wa lebenkele a ba dudisa fatshe. A botsa batla thabela ho ja eng .

4.4 **Etsa sedikadikwe makopanying polelong.**

Ditshwene di ne di dutse ka materokong a tsona empa di dutse hukung ebile di rora.

4.5 **Kopanya dipolelo tse pedi ka lekopanyi (empa)**

Mmutlanyana o ja dihwete. Tau e ja nama.

5.1 **Kgetha lentswe le nepahetseng, mme o le kenye sebakeng se o se filweng.**

Ke utlwile bohloko (lengweleng lengolo).

Ke (tseba tsupa) ho ngola lebitso laka.

5.2 **Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng.**

Ledinyane la nku le bitswa

A kobo

B konyana.

C konana.

D Kubu

5.3 **Sehella karabo e nepahetseng mola ka tlase.**

pheta **Ngola** nepa phuthela

5.4 **Sheba ditshwantsho mme o qetelle mantswa.**

...ora

kam.....

5.5 **Sehela lentsewe le fosahetseng mola ka tlase.**

Ledinyane la kgomo le bitswa (namane name ame).

6.1 **Kgetha lentsewe le nepahetseng. Etsa sedikadikwe karabong.**

Nonyana e ...hodimo

- A fala
- B fola
- C fela
- D fofa

6.2 **Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng, enang le mopeleto o tshwanang empa tlhaloso tse fapaneng ho qetella polelo.**

Ke ...metsi nkgong.

Bana ba ... noka ha baya sekolong.

- A tshupa
- B tshepa
- C tshela
- D tshepo

6.3 **Sehella karabo e nepahetseng mola ka tlase.**

Ke lentse lefe le nepahetseng le ka sebediswang polelong tse pedi ?

... ya kgomo e monate.

Nkgono o ... maoto hodima moseme

nama, ama mana maan

6.4 **Sebedisa lentse lena ka meelelo e fapaneng " noka "**

6.5 **Kgetha karabo e nepahetseng. Etsa sedikadikwe karabong ya hao e nepahetseng.**

Ngwana o na le letlalo le

A Bothithi

B berete

C boreledi

D biriti

7.1 **Kgetha lentse le nepahetseng. Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng.**

Ke bone ... polasing.

A Mmutlanyana

B mmila

C mmoka

D mmesa

7.2 **Kgetha karabo e nepahetseng. Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng.**

Ke rata ho ja

- A pare.
- B peere.
- C pina.
- D palo.

7.3 **Bala polelo mme o sehelle karabo e nepahetseng mola tlase.**

(letsotsi letsatsi) letj haba haholo.

7.4 **Sheba setshwantsho mme o kgethe lentswe le nepahetseng.**

Maobane ke ne ke matha hodima..... . (setala setepisi)

7.5 **Etsa polelo ka lentswe lena -mohatla.**

8.1 **Ngollola mantswe ana mme o sebedise mongolo o haraharaneng.**

tau

kubu

8.2 **Sehella**

karabo e nepahetseng mola ka tlase.

Hona le (mangolo, mangwele) a mangata ka hara lebokose la poso.

8.4 **Kenya mantswe a siilweng dipakeng,ngola ka mongolo o haraharaneng.**

Ledinyane la tau ke

8.3 **Ngololla polelo e na mme o sebedise mongolo haraharaneng.**

Ho na le diphoofolo tse ntle serapeng sa diphoofolo.

8.5 **Ngololla polelo ena,mme o etse sedikadikwe karabong e nepahetseg o ngole ka mongolo o haraharaneng.**

O bone(tlou tlala) serapeng sa diphoofolo?

9.1 **Ngololla polelo mme o sebedise mongolo o harahaneng.**

Ke tshaba Kwena.

9.2 **Qetella ditlhaku tse siilweng tsa nteterwane mme o di ngole ka mongolo o harahaneng. (Sebedisa tlhaku tse kgolo)**

g k u

9.3 **Nyalanya ditlhaku tse haraharaneng le mongolo o tlwaleileng.**

Kolomo A	Kolomo B
9.3.1 F	A. F
9.3.2 R	B. R

9.4 **Ngololla mantswe ao o a filweng o sebedisa mongolo o haraharaneng. Sebedisa tlhaku e kgolo moo ho hlokahalang.**

bontle.....

serapa sa di tlou

9.5 **Kopisa polelo e ka tlase ka mongolo o haraharaneng. Sebedisa pampiri e senang mela.**

Tlou e nale nko e telele.

10.1 **Ngola dopolelo tse 5 tseo o tla di botsa barutwana ba batjha ka phaposing ya hao ya ho rutela.**

10.2 **Ngola ditaelo e 5 tseo o tla difa motswalle wa hao ha le tlo hlokomela ngwaneno wa moshemane e monyenyanane .**

10.3 **Bala polelo e latelang. Ngolola polelo jwalo ka dipotso.**

Ke bona katse e kgolo e ntsho.

Katse e nale ditsebe tse tshweu.

Maro a katse a matsho.

Katse e nale boya botle bo botsho.

Katse ya ngaotsa hobane e lapile.

10.4 **Ngola tsebiso ka polelo tse 5 ho ya kuranteng. O kopa thuso ya ditjhelete bakeng sa lehae la bana.**

10.5 **Kgetha mofuta wa polelo ka tlase.**

Kgetha mme o etse sedikadikoe karabong e nepahetseng.

Phahamisa diaparo tsa hao fatshe!

A Setatamente

B taelo.

C polelo.

D potso.

11.1 **Kgetha o etse sedikadike ho leetsi le nepahetseng.**

ke ... ka maoto ho ya sekolong .

- A Tsoma
- B tsemaya
- C tsamaya
- D tsoka

11.2 **Sehella lebitsokgopolo le nepahetse polelong mola ka tlase.**

Moshemane o j a dij o tsa hae tsa motshehare.

Ke bona mosadi monyako.

11.3 **Etsa sedikadikwe hodima lehlalosi le nepahetseng polelong.**

Mosadi e motle o kama moriri wa hae.

Monna e molele o bala kuranta.

11.4 **Fumana mantswe a nepahetseng ho qetella polelo.**

Kolomo A	Kolomo B
11.4.1 Tau e le nngwe,ha di le ngata ke	A. Ditshwene.
11.4.2 Tshwene e le nngwe ,ha di le ngata	B. Ditau.

11.5 **Tlatsa polelo ka ho kenya lelahlelwa le nepahetseng .**

Bashemane ba matha.....ho fihla sekolong ka nako.

Ngwanana o tsamaya.....hobane maoto a hae a tswile diso.

12.1 **Ngola bonyane mela e 10 ka sehlooho seo o se ratang.**

- 12.2 **Ngola bonyane mela e 10 ka ketelo ya hao serapeng sa diphofolo**
- 12.3 **Ngola pale ya hao ka diphoofolo, bonyane ka mela e 10 o be o fe pale hao sehlooho.**
- 12.4 **Ngola pale ya hao ka mela eseng ka tlase ho 8 ka ketelo ya hao serapeng sa diphofolo.**
- 12.5 **Qetella pale ena e seng ho feta polelo tse 8**
 Ka tsatsi le leng ho ne ho nale tshwenyana e neng e sele. E ne e dula e le mathateng ka nako tsohle. Ka tsatsi le leng bana ba sekolo ba ne ba etela serapeng sa diphoofolo, tshwene...
- 13.1 **Ngololla dipolelo tse latelang mme o sebedise matshwao a nepahetseng a puo.**
 Bana ba ne ba bolella mme hore ba batla ho etela serapeng sa diphoofolo ka Moqebelo
- 13.2 **Ngololla polelo mme o sebedisa matshwao a nepahetseng a puo**
 Ditshwene ditau le dithuhlo di hokae
- 13.3 **Ngola dipolelo tse 3 (1 serapana) o sebedisa matshwao ana a latelang a puo:**
 feelwane, tlhaku e kgolo, makalo,
 kgutlo, ditsejana.
- 13.4 **Kgetha matshwao a puo a nepahetseng polelong. A kenye dibakeng tse nepahetseng.**
 , . ? ! " "
 O ya hokae

13.5 Lokisa matshwao a puo serapaneng ka tlase.Ngololla polelo.

Haebe boroko ho bolela pule zzz tsamaya thandi le sonti.pule nke ke robala a ho ile ho ya

14.1 Kgetha karabo e nepahetseng.Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng.

Ho na le ...ba babedi ka ofising.

- A Bolo
- B bina
- C banna
- D bika

14.2 Sehella karabo e nepahetseng mola ka tlase.

Ngwanana o ngola(haaante hantle hej e harwa).

14.3 Kgetha karabo e nepahetseng.Etsa sedikadikwe tlhakung e nepahetseng.

Kena le...a mangata ka hanong.

- A mene
- B meno
- C momma
- D mema

14.4 Nyalanya bonngwe le bongata ho bopa mantswe.

Kolomo A	Kolomo B
14.4.1 mosadi	A. basadi
14.4.2 moloi	B. baloi

14.5 **Sheba setshwantsho mme o ngole bongata polelong.**

Ke rata ho sehella hambekeng yaka.

15.1 **Kgetha karabo e nepahetseng. Etsa sedikadikwe tlhakung ya karaboya hao.**

Re dula ... e kgolo.

- A nta.
- B ntho.
- C ntte.
- D ntlong.

15.2 **Kenya lentswe le siilweng.**

Nka bolela nako ka ho sheba

15.3 **Kgetha mme o sehelle karabo e nepahetseng mola ka tlase.**

Ho lefifi (bosiu besa boso bise).

15.4 **Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng.**

Ke rata ho nwa... e tj hesang esale hoseng.

kale kofi kenu kope

15.5 **Qetella polelo.**

Motho ya nthusang ho bala sekolong ke

